

Spis treści

Wstęp	9
-------------	---

Część I

Teoretyczne podstawy badań nad spuścizną Tadeusza Strumiłły (1884–1958)

Rozdział 1. Teoretyczne podstawy badań nad myślą pedagogiczną Tadeusza Strumiłły	31
1.1. Myśl pedagogiczna, koncepcja pedagogiczna – rozważania nad rozumieniem pojęć	32
1.2. Neotomistyczna koncepcja człowieka i społeczeństwa – założenia pedagogiki neotomistycznej	34
1.3. Personalistyczna koncepcja człowieka i społeczeństwa – założenia pedagogiki personalistycznej	55
1.4. Harcerska myśl pedagogiczna – pedagogia harcerska: aspekty teoretyczne i praktyczne	71

Część II

Działalność społeczno-organizacyjna Tadeusza Strumiłły (1884–1958) Wyniki badań własnych

Rozdział 2. Zarys działalności społeczno-organizacyjnej Tadeusza Strumiłły	97
2.1. Życie i dzieło	97
2.2. Działalność publicystyczna i redaktorska	114
2.3. Praca naukowo-dydaktyczna na Uniwersytecie Lubelskim oraz w Gimnazjum Humanistycznym Towarzystwa Szkół Pracy w Ostrowie	118
2.4. Praca naukowo-dydaktyczna w Instytucie Pedagogicznym w Katowicach	124
2.5. Praca naukowo-dydaktyczna w Państwowym Pedagogium w Poznaniu i na Uniwersytecie Poznańskim	127

Rozdział 3. Praca wychowawcza i organizacyjna Tadeusza Strumiłły na rzecz ruchu eleuzyńskiego (1906–1958)	131
3.1. Spotkanie z Wincentym Lutosławskim i wstąpienie do Eleusis	132
3.2. Działalność w Eleusis – Związku dla Krzewienia Moralnego Odrodzenia i Wychowania Narodowego (1906–1913)	139
3.3. Sprawa Śląska oraz działalność na rzecz robotniczych kursów eleuzyńskich	146
3.4. Działalność w ognisku londyńskim Eleusis	150
3.5. Organizacja i udział w sejmach filareckich	155
3.6. Przedmiot i zakres sporu o Eleusis	164
3.7. Geneza sporu o Eleusis w korespondencji prywatnej	177
3.8. Działalność w Eleusis w latach 1914–1939 i zmiana nazwy na Filarecki Związek Elsów	187
3.9. Starania Tadeusza Strumiłły o reaktywację Filareckiego Związku Elsów po II wojnie światowej	192
 Rozdział 4. Praca wychowawcza i organizacyjna Tadeusza Strumiłły na rzecz skautingu i polskiego harcerstwa (1911–1958)	197
4.1. Udział w powstawaniu skautingu polskiego oraz działalność w ruchu do czasu odzyskania przez Polskę niepodległości (1911–1918)	198
4.2. Udział w kształtowaniu ideowych podstaw harcerstwa	206
4.3. Działalność organizacyjna i wychowawcza w harcerstwie polskim w dwudziestoleciu międzywojennym	208
4.4. Funkcje pełnione w harcerstwie polskim	221
4.5. Działalność w harcerstwie podczas II wojny światowej i po jej zakończeniu	250
4.6. Zaproszenia na kongresy, wykłady i inne wydarzenia adresowane do Tadeusza Strumiłły	255
4.7. Działalność i funkcje pełnione przez Tadeusza Strumiłłę w harcerstwie na gruncie międzynarodowym	259
 Rozdział 5. Działalność Tadeusza Strumiłły na rzecz walki z alkoholizmem (1906–1958)	269

Čzęść III

Myśl pedagogiczna Tadeusza Strumiłły (1884–1958)

Wyniki badań własnych

Rozdział 6. Założeńiowość filozoficzno-teologiczna	281
6.1. Spory wokół założeniowości teologicznej i filozoficznej	281
6.2. Założenia antropologiczne (koncepcja człowieka)	288
6.3. Podstawy aksjologiczne	300
6.4. Społeczno-kulturowe uwarunkowania wychowania	308
6.5. Wychowanie i pedagogika – rozumienie pojęć	320
Rozdział 7. Proces wychowania: ideał, cele, zasady, metody, środki wychowania	331
7.1. Ideał wychowania jako ideał człowieka – elsa – harcerza – Polaka	334
7.2. „Podstawowa Trójca Wychowawcza” – harcerstwo, rodzina, szkoła	339
7.3. Cele i zadania harcerstwa jako cele wychowania	355
7.4. Samowychowanie i jego miejsce w całościowym ujęciu procesu wychowawczego	359
7.5. Metodyka wychowania harcerskiego	365
7.6. Podstawy praktycznej działalności wychowawczej – pomysł szkoły eleuzyńskiej oraz współpraca harcerstwa ze szkołą	376
Rozdział 8. Dziedziny wychowania – próba rekonstrukcji	387
8.1. Wychowanie moralne	387
8.2. Wychowanie religijne	396
8.3. Wychowanie antyalkoholowe	399
8.4. Wychowanie fizyczne	409
8.5. Wychowanie społeczne i narodowe	414
8.6. Wychowanie intelektualne – samokształcenie	419
Rozdział 9. Nauczyciel i jego rola w systemie oświatowym	425
9.1. Rola nauczyciela-wychowawcy i wychowawcy-harcerza	425
9.2. Kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli	435
9.3. Poglądy Tadeusza Strumiłły na organizację systemu kształcenia w innych krajach	443

Zakończenie	447
Podsumowanie i uwagi końcowe	447
Narodowa pedagogia kultury i braterstwa narodów – próba kwalifikacji (i klasyfikacji) koncepcji wychowania Tadeusza Strumiły	456
Bibliografia	463
1. Bibliografia tekstów naukowych i popularnonaukowych Tadeusza Strumiły (1884–1958)	463
2. Inne materiały źródłowe	474
3. Literatura pomocnicza	497
4. Źródła internetowe	524
Aneks	527